

УТВЪРЖДАВАМ:
ДИРЕКТОР:.....

/ Айхан Шабан /

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ
за учебната 2022/2023 г.

I. Въведение

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца и ученици от СУ „Христо Ботев“ и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с представянето на приобщаващото образование и превенцията на ранното напускане на училище.

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система(2013- 2020);
- Наредба за приобщаващото образование;
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието, образователната система(2013-2020).
- Постановление №100.08.06.2018 г. за създаване и функциониране на механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.
- Насоки за работа на системата на училищното образование през учебната 2021 - 2022 година в условията на COVID-19 на МОН.

Преждевременното напускане на училище води още до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е

предпоставка за влошаване качеството на живот на сегашното и следващите поколения. Здравният статус и достъпът до услуги и ресурси, които могат да осигурят по – добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние са в пряка зависимост от получената по – висока степен на образование.

II. Анализ

През настоящата учебна година в СУ „Христо Ботев“ ще се обучават 189 ученици от I до XII клас, от тях пътуващи са 115 ученици- от с. Боян Ботево, с. Колец, с.Винево, с. Ангел войвода, с.Сърница и от с. Лясково. През предходната учебна 2021/ 2022 година бяха обхванати всички деца, подлежащи на задължително обучение. Броят на учениците се променя непрекъснато в хода на учебните години. За учениците от I – VII клас е въведено целодневно обучение с 6 групи за следобедни занимания, като са сформирани 4 самостоятелни групи в начален етап и 2 сборни групи в прогимназиален етап. Това допринася за по–доброто обучение на децата и пълноценното им включване в училищния живот.

Всяка учебна година в училището се разработват превантивни мерки за преодоляване отпадането на учениците от училище. Но за ефективното прилагане на тези мерки е необходимо първо да се определят рисковите групи от ученици, застрашени от отпадане.

III. Причини за отпадане от училище :

Причините за отпадане от училище са многообразни и не се проявяват изолирано, а въздействат комплексно. Това определя необходимостта да се подхожда комплексно и същевременно да се действа индивидуално към конкретния случай на всяко дете, застрашено от отпадане или вече отпаднало от училище.

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории.

1. Икономически причини.
2. Социални причини.
3. Етнокултурни причини.
4. Образователни причини.
5. Институционални причини.
6. Причини свързания със здравния статус.

- Икономически причини- безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят много деца в затруднени условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище.

- Социални причини- свързват се с родителска незаинтересованост, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, непълни семейства, деца и ученици в риск от извършване на противообществени прояви, ученици с поведение, което е трудно или е в конфликт със закона, домашно насилие, незачитане правото на избор на децата.

- Образователни причини- трудности в усвояването на учебното съдържание, трудностите при овладяването на българския език и изграждането на пълноценни речево-

комуникативни умения водят до социална изолация в училищната общност и също са предпоставка за преждевременното напускане на училище.

- Етнокултурни причини- силно действащите вътрешногрупови норми и натискът на етнокултурните традиции сред уязвими етнически общности и групи предопределят специфичните причини за преждевременното напускане на училище: липса на мотивация от страна на родителите за приобщаващото образование на децата им; дефицит на комуникативна компетентност и др.

- Институционални причини- недостатъчно координиран подход между различните служби и специалисти на национално, регионално и местно ниво за справяне с преждевременното напускане на училище.

- Причини, свързани със здравния статус- в контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в общообразователните училища.

III. Цели на програмата

Главна цел в програмата е развитието на училището като място, в което учениците се чувстват ценени и приети, да разгърнат личния си потенциал съобразно собствените си интереси и потребности. В този процес е важно да подхождаме от гледна точка на принципа за осигуряване на равни възможности, да активизиране всички ученици за участие в училищни и извънучилищни дейности, както и да стимулираме участието на родителите в училищния живот.

1. Политики за превенция на преждеременно напускане на училище

- Осигуряване на позитивна образователна среда – училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, създаване на ясни правила в училище и контрол по спазването им, работа по Механизъм за предотвратяване на тормоза в училище, създаване на условия за позитивна изява и развитие на учениците в различни области.
- Повишаване качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и ученик и предотвратяване на преждевременното напускане на училище – внедряване на иновативни методи на обучение; повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти.
- Осигуряване на достъп до образование и повишаване на качеството на образованието за децата и учениците от уязвими етнически общности – осигуряване на средства за транспорт, осигуряване на безплатно ползване на компютърна и презентационна техника, библиотека и спортни съоръжения.
- Достъп до качествено образование за деца и ученици със специални образователни потребности – за настоящата учебна година в СУ „Христо Ботев“, с. Караманци има ученици със СОП в VIII, IX, X, XI и XII клас - с изнесено обучение в ЦСОП „Стефан Василев“, гр. Свиленград и ЦСОП „Петко Р. Славейков“, гр. Харманли и двама ученици в училището (един ученик във втори и един в четвърти клас).

2. Политики за интервенция на преждеременно напусналите

- Повишаване участието и ангажираността на родителите - участие в родителски срещи, обществени съвети, ангажиране на родителите за участие в организацията и присъствие на

училищни мероприятия използване на електронен дневник, социални мрежи и медии за ангажиране на вниманието на родителите и обществеността.

- Утвърждаване на индивидуалното и групово наставничество чрез квалификация и мотивация на класните ръководители, консултации с педагогически съветник.
- Кариерно ориентиране и консултиране – осъществява се от педагогически съветник.
- Подкрепа за личностното развитие на децата и учениците . В училището се провеждат дейности за подпомагане на личностно развитие, за които е определен координатор съгласно чл. 7 от Наредба за приобщаващо образование, алгоритъм за противодействие на тормоза в училище.
 - Участието в проекти и програми за преодоляване на образователните дефицити на учениците, които срещат затруднения в подготовката си по задължителните си дейности в училище и повишаване на мотивацията им за учене.
 - В училището е определен екип за обхват, който е част екипите с район за обхват, определени със заповед на директора.

За предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна училищна възраст, които отсъстват по неуважителни причини от училище, директорът организира участниците в екипите за обхват и други лица за:

1. своевременно установяване на причините и прилагане на мерки за предотвратяване отсъствието на децата и учениците;
2. своевременно извършване на посещения по домовете на децата и учениците в риск от отпадане, за които се установи, че отсъстват от детската градина или училището без уважителни причини;
3. системно взаимодействие с родителите с цел мотивирането им за осигуряване на трайното присъствие на детето или ученика в образователната институция;
4. предлагане на мерки за обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците в риск от отпадане;
5. предлагане на мерки за ангажиране на застрашените от отпадане ученици в училищния живот;

IV. План за действие на програмата

Дейности	Срок	Отговорник
Идентифициране на ученици, застрашени от отпадане	постоянен	Педагогически съветник, класни ръководители
Контрол върху отсъствията на учениците и оценка на причините за отсъствия от учебни занятия 2022-2023 учебна година	постоянен	Директор, зам. директор УД, класни ръководители, педагогически съветник
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	Класни ръководител, учители
Прилагане на иновативни походи за преподаване и учене по учебни предмети	постоянен	Учители по предмети
Разработване и прилагане на процедури за приобщаващо образование	постоянен	Директор, координатор за подкрепа на личностно развитие, педагогически

		специалисти
Отпускане на финансови средства за транспорти	текущ	Директор
Дейности на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност, осигуряване на дидактически материали, помагала по учебна и художествена литература	постоянен	Библиотекар
Допълнително обучение на ученици с образователни дефицити по предмети от задължителната подготовка	консултации – по график	Преподаватели по предмети
Включване на учениците в клубове за занимания по интереси по различни национални програми и предмети	съгласно сроковете по проект	Директор , ръководители на групи
Подкрепа и консултации	постоянен	Педагогически съветник
Кариерно ориентиране и консултиране в класовете от 5 до 12 клас.	целогодишно	Педагогически съветник, кариерен консултант, класни ръководители
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище- прилагане на система за ранно предупреждение	целогодишно, след разработване от МОН	Директор, зам.-директор, учители, педагогически съветник
Стимулиране участието на деца с изяви дарби в състезания и олимпиади	целогодишно	Учители
Осъществяване на информационно- образователни инициативи за ученици, насочени към екологичното образование и повишаване на обществената култура.	целогодишно	Директор, зам. директор УД, МО на класни ръководители
Обучения на педагогически специалисти за работа в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците	по график, заложен в план за квалификация, обучение на МОН, РУО, община Хасково	Директор, комисия за квалификация на педагогическите специалисти, председатели на МО
Партньорски програми за споделяне на опит на регионално ниво	според график на дейности на РУО	Директор, зам.директор УД

Подобряване ефективността на взаимодействието с родителите	целогодишно	Директор, председател на обществен съвет и педагогически специалисти
Поддържане на добър психоклимат и намаляване на ситуациите на напрежение, стрес и дезинформация в условията на COVID 19. За информиране на ученици и родители да се използват само надеждни източници, като Световната здравна организация и Министерството на здравеопазването. Готовност за привключване към обучение в електронна среда от разстояние.	целогодишно	Директор, председател на обществен съвет и всички педагогически специалисти

V. Заключение и очаквани резултати

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и училищната общност. Всички участници в образователния процес (семейство, училище, институции, училищно настоятелство и др. НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

В изпълнение на целите на програмата се очаква да бъдат постигнати следните резултати:

1. Осигурен достъп до образование на всички ученици в училището, в зависимост от техните индивидуални потребности и според възможностите на училището. Готовност за привключване към обучение в електронна среда от разстояние при необходимост при условия на COVID 19.
2. Осигурена позитивна образователна среда, свързана с ясно дефинирани права, задължения и отговорности на участниците в образователния процес за осигуряване на условия за образование, благоприятстващо развитието на личността на всеки ученик, както и с подобряване взаимодействието в образователните институции между заинтересованите страни;
3. Постигнати по-добри резултати от обучението на учениците, преодолени пречки пред развитието им, придобити ключови компетентности и осигурени възможности за личностна и професионална реализация.

Програмата е обсъдена, гласувана и приета на Педагогически съвет с протокол № 11 от 14.09.2022г.